

Protokoll fört vid socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor den 13 april 2017

Tid:

Kl. 14.00

Lokal:

Socialförvaltningen, rum Storfors, Storforsplan 36, Farsta

Närvarande:

Se sidan 2 i protokollet

Justerat den 18 april 2017

Nils Duwähl (DHR)
Ordförande

Håkan Jarmar
(HSO/RSMH Stockholms läns
distrikt)
Ledamot

Närvarande

Ordförande

Nils Duwähl (DHR)

Ledamot

Kerstin Järneberg (HSO/
Reumatikerföreningen Stockholm)
Håkan Jarmar (HSO/RSMH
Stockholms läns distrikt)
Gunnar Sandström (SRF)

Tjänstemän

Gillis Hammar, förvaltningschef
socialförvaltningen
Ann-Christine Hansson,
förvaltningschef, äldreförvaltningen
Isabelle Vas, sekreterare,
socialförvaltningen

Anmänt förhinder

Vice ordförande

Lena Huss (HSO/ÅSS)

Förvaltningschef

Håkan Andersson,
överförmyndarförvaltningen

Avdelningschef

Veronica Wolgast Karlberg,
socialförvaltningen

§ 1

Sammanträdets öppnande, presentation och godkännande av föredragningslista

Ordföranden Nils Duwähl (DHR) öppnar sammanträdet och hälsar alla välkomna.

De närvarande presenterar sig.

Rådet godkänner föredragningslistan.

§ 2

Val av protokolljusterare och tid för justering av protokollet

Ordförande Nils Duwähl (DHR) och ledamot Håkan Jarmar (HSO/RSMH Stockholms läns distrikt) utses att justera protokollet. Protokollet justeras den 18 april 2017.

§ 3

Anmälan av protokolljustering

Det anmäldes att det gemensamma funktionshinderrådets protokoll daterat den 23 mars 2017 justerats den 24 mars 2017. Inga kvarstående frågor.

Rådets beslut

Rådet beslutar att lägga det anmälda protokollet till handlingarna.

§ 4

Överförmyndarnämnden

Anmälda ärenden ur överförmyndarnämndens föredragningslista till sammanträdet den 9 april 2017.

Överförmyndarnämndens föredragningslista

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av denna.

Ärende 7

Månadsrapport mars 2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ärende 9

Protokoll från förvaltningsgruppens sammanträde daterat den 14 mars 2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ärende 10

Beslut från justitieombudsmannen daterat den 10 mars 2017
Dnr 2.4.4-130/2016 (JOs dnr 1476-2016)

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

§ 5

Äldrenämnden

Anmälda ärenden ur äldrenämndens föredragningslista till sammanträdet den 25 april 2017.

Äldrenämndens föredragningslista

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av denna.

Ärende 7

Svar på skrivelse från (KD+M+L) Om oro beträffande uppsägning av privata hemtjänstavtal
Dnr 1.5-177/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ann-Christine Hansson redogör för ärendet som handlar om att det finns en oro hos privata hemtjänstutförare som fått sitt avtal uppsagt att det i det nya förfrågningsunderlaget ställs avsevärt högre krav på utförarna samtidigt som ersättningen inte höjs nämnvärt. För utförare som har varit välfungerande och utfört insatsen upp till gällande avtal finns ingen anledning till oro. Gällande ersättningen gör förvaltningen bedömningen att de nya kraven i förfrågningsunderlaget i sig inte är kostnadsdrivande.

Ärende 8

Svar på skrivelse från (KD+M+L) Om redovisning av antal platser inom äldreomsorgen i Stockholm
Dnr 1.5-178/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ann-Christine Hansson redogör för ärendet där stadens olika äldreboendeformer, med uppgift om antal platser per boendeform, redovisas. Rådet undrar om de olika boendeformernas tillgänglighet. Ann-Christine Hansson svarar att staden under 2014 och 2015 inventerat tillgängligheten i stadens allmänna ytor och verksamheter. Tillgängligheten varierar men staden arbetar ständigt för att den ska öka. Rådet frågar om de kan besöka en visningslägenhet, Ann-Christine Hansson återkommer om det.

Ärende 9

Boendeplan 2018 med utblick mot 2040
Dnr 3.2-496/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ann-Christine Hansson redogör för ärendet som handlar om att stadsdelsnämnderna årligen ska ta fram ett förslag till plan för de vård- och omsorgsboenden för äldre som finns inom stadsdelsnämndsområdet. För att säkerställa att behovet av äldreboende tillgodoses på längre sikt ska en stadsövergripande åtgärdsplan för åren 2020-2040 tas fram. I förslaget till boendeplan har behovet av nödvändiga åtgärder analyserats för att möta den kommande efterfrågan av platser på vård- och omsorgsboende. Ann-Christine Hansson informerar att tillgången till olika boendeformer är god och som det ser ut nu kommer staden klara sitt åtagande fram till år 2022. Emellertid har det uppmärksamats att det finns behov av en form av mellanboende för äldre med social samvaro och hälsofrämjande åtgärder.

Det förs en allmän diskussion om stadens boendeplanering. Rådet lyfter att det finns ett behov av bostäder för personer med funktionsnedsättning med rimliga hyror. Ann-Christine Hansson och Gillis Hammar bekräftar att det byggs för lite bostäder men staden arbetar aktivt med frågan på flera plan. Stadens målsättning kvarstår att 5 % av nybyggda bostäder är vikta för personer med funktionsnedsättning. Planering och byggande av bostäder har dock långa ledtider och flera nämnder i staden ansvarar för sin del i processen. Företrädare från socialförvaltningen och äldreförvaltningen ingår nu i styr- och arbetsgrupperna för att komma in i planeringsprocessen redan vid en markanvisning vilket är bra. Däremot är socialnämnden och äldrenämnden enbart en diskussionspartner vilket följer av att bostadsbyggande inte ingår i socialnämndens och äldrenämndens uppdrag. Ytterligare problem som behöver lösas är

stadsdelsnämndernas täckning av sina driftskostnader mellan de olika boendeformerna, samt att stadens ekonomiska stöd till den enskildes hyra behöver utformas på ett sätt så att medlen inte tas från stadsdelsnämndens ordinarie verksamhet.

Förvaltningscheferna och rådet är överens om att en medveten satsning på lämpliga bostäder med en rimlig hyra behövs för alla stockholmare inklusive de med funktionsnedsättning.

Rådets uttalande

Rådet anser att kartläggningen av boendeformerna för äldre i remissvaret är föredömlig. Rådet önskar ett kunskapsunderlag med motsvarande information som gäller personer med funktionsnedsättning som är yngre än 65 år.

Ärende 10

Slutrapport från utredning av servicehus
Dnr 3.2-497/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ann-Christine Hansson redogör för ärendet som handlar om en utredning gällande servicehusen. I utredningen presenteras bland annat ett förtydligande av målgruppen för servicehusboende, den gemensamma servicen som ska ingå i denna boendeform, införande av en central köhantering för stadens servicehus med mera. Utredarna har kommit fram till att det finns behov av en större enhetlighet i förhållande till boendeformen trygghetsboende, som också är en icke-biståndsbedömd boendeform för äldre som förmedlas av Stockholm stads bostadsförmedling och där tilldelning sker efter den köandes ålder och kötid.

Rådet noterar att av andelen äldreomsorgstagare till 70 % är kvinnor. Rådet lyfter att en jämställdhetsanalys bör göras där det följs upp vad detta beror på.

Rådets uttalande

Rådet instämmer i förvaltningens svar.

Ärende 11

Tillskapande av aktivitetscenter vid seniorboenden
(trygghetsboenden)
Dnr 3.2-309/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ann-Christine Hansson redovisar ärendet som handlar om ett uppdrag som äldrenämnden fick i budget för 2017 att inrätta trygghetsboende med aktivitetscenter. Detta är en icke-biståndsbedömd boendeform för äldre. Äldreförvaltningen har tillsammans med representanter från fyra stadsdelsförvaltningar tagit fram förslag till hur stadens aktivitetscenter ska utformas. Dess huvudsakliga uppgift ska vara att ordna aktiviteter och främja social gemenskap, motverka otrygghet samt bidra till fysisk aktivitet för de boende i seniorboendet (trygghetsboendet) och äldre i närområdet. I praktiken handlar det om att seniorboende och trygghetsboende formas till en gemensam boendeform – trygghetsboende med aktivitetscenter. Ann-Christine Hansson informerar att skillnaden mellan de två boendeformerna är när den äldre kan ställa sig i kö och inflyttningsåldern som för seniorboende är 65 år och för trygghetsboende 75 år.

Rådet vill få en återkoppling när trygghetsboende med aktivitetscenter är genomförd.

Ärende 12

Central entreprenadupphandling av vård- och omsorgsboenden
2018
Dnr 5.1.2-509/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ann-Christine Hansson redogör för ärendet där det föreslås att fyra vård- och omsorgsboenden, som drivs på entreprenad, ska ingå i en ny central entreprenadupphandling 2018. Äldrenämnden ansvarar för att genomföra upphandlingen. En nyhet är att de entreprenörer som tilldelas kontrakt behöver få tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg innan entreprenören kan överta driften av aktuellt vård- och omsorgsboende.

Ärende 13

Sammanställning av kvalitetsobservationer för år 2016
Dnr 4.1-304/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ann-Christine Hansson redogör för ärendet som handlar om kvalitetsobservationer som är en del av stadens uppföljning inom äldreomsorgen. Observatörerna följer upp processkvalitet och fokuserar på den faktiska kvaliteten i det som sker i mötet mellan de äldre och personalen samt hur personalen följer och tillämpar rutiner och arbetssätt. Rådet noterar att observatörerna bland annat lyfter behovet av utbildning av omvårdnadspersonalen i bemötandet av personer med demenssjukdomar.

Rådets uttalande

Rådet anser att förvaltningens sammanställning av kvalitetsobservationer 2016 är föredömlig.

Ärende 16

Protokoll från branschrådet den 24 mars 2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

§ 7**Socialnämnden**

Gillis Hammar inleder med att informera om Stockholm stads insatser efter terrorattentatet den 7 april 2017. Stadens krisledningsgrupp började sitt arbete direkt efter att attentatet blivit känt och för första gången i stadens historia aktiverades Krisledningsnämnden som hållit tre sammanträden för information. Socialförvaltningen fick den 8 april uppdraget att starta och bemanna ett krisstödscenter som tar emot personer som är direkt berörda av terrorattentatet som är i behov av krisstöd. Centret ligger på Hantverkargatan 3 i Stockholm och är bemannat med sju personal från staden samt sju personal från landstinget. Samarbetet fungerar mycket bra. Centret är öppet varje dag mellan klockan 12.00 till 21.00 och på övriga tider tar socialjouren emot personer i behov av krisstöd. Fram till idag (den 13 april) har 200 personer kontaktat centret för att få krisstöd. Centret drivs initialt till den 23 april 2017. Kondoleansböcker har lagts fram i Stadshuset och Kulturhuset/Stadsteatern.

Anmälda ärenden ur socialnämndens föredragningslista till sammanträdet den 18 april 2017.

Socialnämndens föredragningslista

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av denna.

Ärende 5

Betänkandet se barnet (SOU 2017:6)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr 1.7.1-148/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Gillis Hammar redogör för ärendet som handlar om ett förslag på ny lagstiftning gällande vårdnadsutredning. Förvaltningen lyfter i sitt svar att förslagen i betänkandet riskerar att få som konsekvens att uppgifter om våld kommer att hanteras olika inom olika delar av socialtjänsten. I utredningar som rör vårdnad, boende och umgänge hanteras uppgifter om våld som en del av föräldrakonflikten. Uppgifter om våld i utredningar om stöd och skydd för barn hanteras som en reell risk för barnets hälsa och utveckling. Förvaltningen understryker att våld är våld oavsett om detta ses ur perspektivet föräldrakonflikt eller ur ett socialtjänstperspektiv.

Rådets uttalande

Rådet anser att ärendet innehåller bra synpunkter och instämmer i förvaltningens svar.

Ärende 6

Motion (2016:116) om att se över stadens lokala alkoholförbud
Svar på remiss från kommunstyrelsen
Dnr 1.7.1-77/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ärende 7

Yttrande över revisionsrapport ”Granskning av samverkan i missbruks- och beroendevården ” nr 4, 2017
Dnr 1.6.1-121/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Gillis Hammar redogör för ärendet som handlar om en granskning som revisionskontoret har gjort tillsammans med revisorerna för Stockholms läns landsting i syfte att bedöma samverkan mellan staden och landstinget i vården för personer med missbruk eller beroende. Förvaltningen håller med om att samverkan och arbetsformerna mellan huvudmännen kring en enskild kan utvecklas mer.

Ärende 8

Svar på skrivelsen ”Hur värnar Stockholms stad unga från Afghanistan i asylprocessen i den nuvarande krissituationen?”(L) samt kompletterande skrivelse från (L) och (C)
Dnr 1.7.2-736/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Rådets uttalande

Rådet instämmer i förvaltningens svar.

Ärende 9

Månadsrapport mars 2017
Dnr 1.3.1-585/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Gillis Hammar informerar att socialnämndens ekonomi är i balans.

Ärende 13

Rapport om barnfamiljer med socialtjänstkontakt i Stockholms stad som lever under osäkra boendeförhållanden
Kartläggning januari 2017
Dnr 3.1.1-119/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Gillis Hammar redogör för ärendet som handlar om att socialtjänsten under januari 2017 hade kontakt med 342 barnfamiljer som saknar stadigvarande boende. 99 barnfamiljer bor i Stiftelsen Hotellhem i Stockholms lägenheter för barnfamiljer. Förvaltningen har identifierat att riktlinjerna för försöks- och träningslägenheterna behöver förtydligas så att försöks- och träningslägenhet är en insats som kan beviljas hushåll med minderåriga barn, om någon vuxen i hushållet har stödbehov som inte kan tillgodoses på annat sätt. Rådet berömmar staden för sitt vräkningsförebyggande arbete för denna målgrupp.

Ärende 14

Stödmaterial - Barnperspektiv vid handläggning av ekonomiskt bistånd
Dnr 1.5.4-797/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Gillis Hammar redogör för ärendet som handlar om att staden har tagit fram ett stödmaterial för att säkra barnperspektivet, inklusive en mall för barnkonsekvensanalyser, vid föräldrars ansökan om ekonomiskt bistånd.

Rådet lyfter att stadens biståndsbedömare ofta missar att personer med funktionsnedsättning har fördyrande levnadskostnader och ett vanligt misstag är att biståndsbedömaren tar upp handikappersättningen som inkomst vilket är fel.

Rådets uttalande

Rådet anser att det framtagna stödmaterialiet är bra. Rådet påminner om att den enskilde med funktionsnedsättning har fördyrande levnadskostnader med anledning av sin funktionsnedsättning samt att handikappersättningen inte ingår i den enskildes inkomster.

Ärende 15

Rapport PRIO-medel, vuxna med psykisk funktionsnedsättning
2016

Dnr 3.1.2-177/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Rådet lyfter att effekterna och förbättringar som satsade PRIO-medel har lett till i stadens arbetssätt och rutiner behöver förankras och hållas levande. Gillis Hammar informerar kort om reglerna för hur dessa statliga medel måste användas och att PRIO-medel lett till stor nytta.

Ärende 16

Barn som upplevt våld vid Skärholmen och Södermalms
stadsdelsförvaltningar Socialtjänstinspektörernas
kvalitetsgranskning

Dnr 3.4.1-743/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Gillis Hammar redogör för ärendet som handlar om myndighetsutövning gällande barn som upplevt våld. Granskningen omfattade Skärholmens och Södermalms stadsdelsförvaltningar. Socialförvaltningen är formellt sidoordnad stadsdelsförvaltningarna men inspektörernas granskningar leder till en förbättring i handläggningen hos alla stadsdelsförvaltningar. Gillis Hammar välkomnar att rådet lämnar förslag på områden som funktionshinders- respektive socialtjänstinspektörerna kan granska.

§ 8

Anmälningsärenden

Det gemensamma funktionshinderrådet beslutar att lägga följande dokument till handlingarna.

- Protokoll från socialnämndens sammanträde den 28 mars 2017, justerat dels den 28 mars 2017, dels den 3 april 2017.
- Protokoll från äldrenämndens sammanträde den 21 mars 2017, justerat 28 mars 2017.
- Protokoll från överförmyndarnämndens sammanträde den 9 mars 2017, justerat den 16 mars 2017.
- Protokoll från kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågors sammanträde den 27 mars 2017, justerat den 3 april 2017.
- Inkomna handlingar till socialnämnden under perioden 24 till 28 mars 2017

§ 9

Övriga frågor

Rådet håller ett extrainsatt sammanträde den 28 april 2017 som handlar om överförmyndarnämndens verksamhet. Sammanträdet hålls hos överförmyndarförvaltningen i Vällingby. Ledamoten Gunnar Sandström anmäler förhinder.

Socialtjänstinspektörerna kommer till rådet den 11 maj 2017 för att informera om sitt uppdrag och sin senaste kvalitetsgranskning.

Rådet lyfter att äldrenämnden tar upp ett ärende om reviderade riktlinjer på sitt sammanträde i maj 2017. Rådet önskar att få ta del av ärendet så fort det är möjligt. Rådet undrar om socialnämnden kommer att revidera några riktlinjer och i så fall vilka och när detta ärende tas upp. Socialförvaltningen återkommer i frågan. Rådet framhåller att det bästa är att socialförvaltningen och äldreförvaltningen samarbetar vid revideringar av riktlinjerna där så är möjligt. Rådet förstår att nämnderna har olika uppdrag vilket har verkan på riktlinjerna, men stadens riktlinjer får inte vara diskriminerande eller medföra att den enskilde förlorar sitt stöd eller insatser bara för att hen fyllt 65 år.

§ 10

Sammanträdet avslutas

Ordföranden Nils Duwähl (DHR) tackar alla medverkande för givande och intressanta diskussioner och önskar alla en Glad Påsk. Ordföranden avslutar därefter sammanträdet.

Sammanträdet avslutas klockan 15.35.

Vid protokollet
Isabelle Vas